

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 206/2010-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosť M. M., Staničná 48, Vojčice, zastúpeného advokátom JUDr. M. K., M., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 Cob/149/2009 z 21. decembra 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. marca 2010 doručená sťažnosť M. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 Cob/149/2009 z 21. decembra 2009.

Zo sťažnosti vyplýva, že krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil prvostupňový rozsudok Okresného súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 Cb/7/2006 z 27. augusta 2009 vo výroku o povinnosti sťažovateľa zaplatiť navrhovateľovi sumu 11 733,01 € s prísl.

Krajský súd podľa navrhovateľa v konaní porušil princípy kontradiktórnosti a rovnosti zbraní. Podľa neho sa všeobecné súdy nevysporiadali s jeho tvrdeniami obsiahnutými v odvolaní a odôvodnenie jeho rozhodnutia nedalo odpoveď na jeho námietky, že „*navrhovateľ, ako aj jeho svedkovia nepreukázali pravdivosť svojich tvrdení žiadnym relevantným spôsobom*“. Podľa sťažovateľa okresný súd neúplne zistil skutkový stav a dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci.

Podľa názoru sťažovateľa bolo napadnutým rozsudkom porušené nielen jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ale i právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto navrhuje, aby ústavný súd v konaní o jeho sťažnosti vydal tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1) Ústavy Slovenskej republiky na súdnu ochranu, ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd boli rozsudkom KS KE sp. zn. 2 Cob/149/2009 zo dňa 21. 12. 2009 porušené.

2. Ústavný súd SR v zmysle § 56 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde zrušuje uznesenie najvyššieho súdu sp. zn.: 2 Cob/149/2009 z 21. 12. 2008 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Košiciach je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania pre JUDr. M. K. v celkovej sume... 303,31 € s DPH..., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či nie je zjavne neopodstatnený. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Ústavný súd je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na rozhodnutie (petitom), čo osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom (III. ÚS 334/09).

Petit požadovaný sťažovateľom sa však nezhoduje s dôvodmi sťažnosti. Sťažovateľ síce v odôvodnení sťažnosti „*namieta porušenie čl. 13 a čl. 17 dohovoru*“ krajským súdom, ale na druhej strane v petite sťažnosti už namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nielen krajským, ale aj Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), a v druhom bode žiada o zrušenie rozhodnutia najvyššieho súdu, pričom vecne porušenie týchto práv v sťažnosti vôbec neodôvodnil a nekonkretizoval (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Odôvodnenie sťažnosti sťažovateľa nie je teda vôbec zosúladené s jeho návrhom na rozhodnutie.

Ústavný súd konštatuje, že i keď z odôvodnenia návrhu na začatie konania čiastočne vyplýva, akej veci sa týka, kto ho podáva a proti komu smeruje, sťažovateľovo podanie neobsahuje však najmä jasný a zrozumiteľný návrh rozhodnutia vo veci samej (petit), ktorého vydania sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci. Návrh na rozhodnutie v citovanej podobe nie je preto ani vykonateľný.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Ústavný súd pripomína, že taký rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podaní sťažovateľa, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05).

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ tvrdí, že krajský súd sa nevysporiadal s jeho námietkami uvedenými v odvolaní, nedostatočne zistil skutkový stav veci a vec tiež nesprávne právne posúdil a súčasne porušil princípy kontradiktórnosti a rovnosti zbraní, predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, a tým aj stav jeho právnej neistoty. Odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu nedalo odpoveď na jeho námietku, že *„navrhovateľ, ako aj jeho svedkovia nepreukázali pravdivosť svojich tvrdení žiadnym relevantným spôsobom“*.

K tomu ústavný súd uvádza, že z textu čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo

slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01).

Podľa § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ústavný súd po oboznámení sa s napadnutým rozsudkom krajského súdu konštatoval, že jeho odôvodnenie je v súlade s citovaným ustanovením § 219 ods. 2 OSP, keďže krajský súd sa v celkom rozsahu stotožnil s odôvodnením, ktoré vykonal okresný súd, a to je podľa názoru ústavného súdu presvedčivé a zrozumiteľné a vychádza z rozsiahleho dokazovania. Pokiaľ ide o zistenie skutkového stavu, krajský súd k nemu nemal žiaden výhrady. Takisto nemal námietky k právnomu posúdeniu veci, keďže prvostupňový súd založil svoje rozhodnutie najmä na tom, že u sťažovateľa došlo k bezdôvodnému obohateniu a získaniu majetkového prospechu plnením navrhovateľa bez právneho dôvodu (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka), a ani ďalší výklad a interpretáciu príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka, ktorú všeobecné súdy zvolili v danom prípade, nemožno považovať za arbitrárny alebo popierajúci základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Z citovaných článkov ústavy a dohovoru tiež nemožno vyvodzovať, že dôvody uvedené súdom sa musia zaoberať zvlášť každým bodom, ktorý niektorý z účastníkov konania môže považovať za základný pre svoju argumentáciu (m. m. I. ÚS 56/01, III. ÚS 185/09).

Aj keď krajský súd neuviedol podrobne ďalšie dôvody, ktoré ho viedli k potvrdeniu rozhodnutia prvostupňového súdu, vzhľadom na vykonané dokazovanie v konaní pred

okresným súdom ústavný súd nevidí žiadny relevantný dôvod na prehodnocovanie záverov rozhodnutí všeobecných súdov.

Podľa názoru ústavného súdu nejestvuje taká príčinná súvislosť medzi označenými právami sťažovateľa a postupom krajského súdu pri rozhodovaní v danej veci, ktorá by umožňovala vysloviť záver o porušení označených práv sťažovateľa. Skutočnosť, že sa sťažovateľ nestotožňuje s právnym názorom krajského súdu, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti uvedeného rozhodnutia a nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným.

Ústavný súd preto dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu sp. zn. 2 Cob/149/2009 z 21. decembra 2009 nie je v príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (pozri podobne I. ÚS 408/08, IV. ÚS 135/09, I. ÚS 143/09).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. mája 2010